

Moždane aneurizme – prikaz slučaja

Jasmina Stevanović

Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kragujevac

Apstrakt

Uvod: Aneurizma je abnormalno proširenje krvnih sudova. Cerebralna aneurizma je abnormalno proširenje krvnog suda u mozgu. Na bazi mozga nalazi se splet arterija od koga se račvaju arterije koje prokrvljuju mozak. Račve tih arterija najčešća su mesta na kojima nastaju aneurizme. Moždane aneurizme predstavljaju proširenje u obliku vrećice ili vretena na nekom od krvnih sudova mozga. Ruptura moždane aneurizme predstavlja životno ugrožavajuće stanje koje zahteva hitnu hiruršku intervenciju. Rupturu moždane aneurizme prati visoka stopa morbiditeta i mortaliteta. Razlikuju se po morfologiji (sakularna, fusiformna i diskentna), po veličini (mikroaneurizme, male, srednje, gigantske) i po lokalizaciji (prednja i posteriorna komunikantna arterija, srednja cerebralna arterija, bazilarna arterija, unutrašnja karotidna arterija).

Cilj rada: Prikaz slučaja moždane aneurizme kod osobe muškog pola, starosti 25 godina. Porodica prijavljuje pacijenta bez svesti, koji diše i ima puls. Obavljeno je hitno zbrinjavanje po dolasku ekipe ZUM Kragujevac, po protokolu (provera vitalnih funkcija, brzi neurološki pregled, venski put, EKG, provera glikemije, kontrola pritiska) i hitan transport do bolnice pacijenta koji je priključen na monitoring i kiseoničku terapiju.

Metodologija rada: Prisustvo na terenu i uvid u medicinsku dokumentaciju Zavoda za urgentnu medicinu u Kragujevcu. U radu se prikazuje anamneza i klinička slika na terenu, prepoznavanje znakova i simptoma, terapijski pristup i zbrinjavanje,

kao i hitan transport do Urgentnog centra Kragujevac u salu za reanimaciju.

Rezultati: Posledice rupture aneurizme najviše zavise od toga gde se nalazila sama aneurizma. Incidencija ove vrste hemoragije iznosi od 15 do 20 slučajeva na 100 000 osoba godišnje. Posle rupture aneurizme 10% ovih bolesnika umire i pre nego što stigne u bolnicu. Od bolesnika koji prežive transport do bolnice, oko jedna trećina ima lošu prognozu u prva tri meseca, trećina ima neurološka pogoršanja, a samo mali procenat ima dobre izgleda na oporavak. Zahvaljujući brznoj reakciji ekipe hitne medicinske pomoći i prepoznavanju simptoma, omogućeno je pravovremeno zbrinjavanje i transport u urgentni centar. Adekvatna stabilizacija, monitoring i priprema uspostavljaju povoljne uslove za hitnu neurohiruršku intervenciju.

Zaključak: Ovaj slučaj prikazuje značaj brzog prepoznavanja simptoma rupture moždane aneurizme i ulogu hitne medicinske pomoći u prehospitalnom zbrinjavanju. Lečenje utiče na dugotrajan ishod, pa je neophodna pravovremena intervencija, bilo neurohirurška ili endovaskularna. Brza intervencija može značajno da poboljša prognozu pacijenta sa rupturom moždane aneurizme, da se izvrši dijagnostička obrada, nakon čegase može što pre započeti lečenje. Raniji dolazak u bolnicu i brža evaluacija podrazumevaju veći broj zbrinutih pacijenata.